

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie ze skargi T. L. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 11 sierpnia 2020 r., sygn. akt V Ca (...), wydanego w sprawie z powództwa T. L.

przeciwko E. sp. z o.o. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 maja 2021 r.,

**odrzuca skargę i zasądza od skarżącego na rzecz pozwanego
kwotę 675 (sześćset siedemdziesiąt pięć) złotych tytułem zwrotu
kosztów postępowania wywołanego jej wniesieniem.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą powoda T. L. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 11 sierpnia 2020 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Artykuł 424⁵ § 1 k.p.c. określa wymagania konstrukcyjne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części, przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, uprawdopodobnienie wyrządzenia

szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy oraz wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto - gdy skargę wniesiono stosując art. 424¹ § 2 k.p.c. - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem.

Zgodnie z art. 424⁴ zdanie drugie k.p.c. podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Skarżący podniósł zarzuty, które bazują na prawie materialnym (tj. dotyczące art. 6 k.c. w związku z art. 3 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.Urz. WE seria L nr 46, s. 1-8, polskie wydanie specjalne: rozdział 07, tom 008, s. 10-16) w związku z art. 774 k.c.), polegające na przyjęciu, iż na podstawie art. 3 ust. 3 rozporządzenia 261/2004 na powódzie ciąży obowiązek wykazania odpłatności za lot, by móc dochodzić zryczałtowanego odszkodowania za zdarzenie lotnicze, a także wskazujące na niezgodność zaskarżonego orzeczenia z art. 7 pkt 1 lit b rozporządzenia nr 261/2004 oraz art. 3 ust. 3 tego rozporządzenia. Mimo tych odniesień do prawa materialnego, skarżący w istocie kwestionuje poczynione w niniejszej sprawie ustalenia faktyczne, gdyż podjęta przez niego polemika odnosi się do relewanтного w niniejszej sprawie ustalenia (wynikającego z art. 3 ust. 3 zdanie pierwsze rozporządzenia 261/2004), czy zapłacił za lot. Już z tej przyczyny skargę należy uznać za niedopuszczalną (zob. np. wyrok SN z dnia 24 kwietnia 2018 r., sygn. akt V CNP 22/17, postanowienia SN z dnia 17 kwietnia 2018 r., sygn. akt V CNP 47/17, z dnia 15 grudnia 2016 r., sygn. akt I BU 2/16, www.sn.pl).

Z żądaniem wystąpił powód, więc to powód powinien wykazać okoliczności, które decydują o przyznaniu mu ochrony prawnej w postaci zasądzenia odszkodowania. Powód, będąc świadomym tej okoliczności od początku postępowania, gdyż już w pozwie powołał się na to, że zakupił bilet lotniczy zawierając w tym zakresie umowę (k. 4), a później okoliczność ta była szeroko analizowana w toku postępowania, nie poparł tego twierdzenia jakimkolwiek oczywistym, jednoznacznym i bezpośrednim dowodem (dowodem wpłaty, potwierdzeniem

przelewu itp.), którym wykazałby fakt odpłatności. Powód zamiast tego twierdził, że karta pokładowa stanowi dowód na potwierdzenie rezerwacji i stawienie się na odprawę (apelacja k. 52v.), chcąc w skardze z tej okoliczności wywieść też odpłatność przelotu. Karta zaś może i powinna być wydana również w przypadku przelotów bezpłatnych, więc nie musi potwierdzać odpłatności przelotu. Wobec tego nieadekwatne jest przywoływanie judykatury Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczącej przedstawienia dowodu w postaci karty pokładowej, zwłaszcza, że powód miał świadomość tego, czego dowodzi kartą pokładową, a z drugiej strony, iż powołuje się na inny fakt w postaci zapłaty za bilet, wpisujący się w konstrukcję roszczenia.

Skarga nie spełnia również wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 4 i 5 k.p.c.

Uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy polega na przedstawieniu wyodrębnionego wywodu przekonującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem (por. postanowienia SN z dnia 31 stycznia 2006 r., sygn. akt IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141, z dnia 22 listopada 2005 r., sygn. akt I CNP 19/05, niepubl., z dnia 23 września 2005 r., sygn. akt III CNP 5/05, www.sn.pl, z dnia 11 sierpnia 2005 r., sygn. akt III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, ten kreatywny wymóg skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia obliguje skarżącego do złożenia oświadczenia, że szkoda wystąpiła, jak również do wskazania jej rodzaju i rozmiaru, a ponadto do powołania lub przedstawienia dowodów lub innych środków uwiarygodniających to twierdzenie. Przesłanka uprawdopodobnienia szkody, uregulowana w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., zostaje spełniona, jeżeli skarżący powoła w skardze nie tylko wszystkie znane jemu fakty, które wskazują na związek między zaskarżonym orzeczeniem a doznanymi skutkami jego wydania stratami lub utraconymi korzyściami, ale ponadto powoła dowody lub co najmniej ich surogaty, które uczynią twierdzenie o wyrządzeniu szkody wiarygodnym (tak m. in. postanowienia SN z dnia 25 lipca 2006 r., sygn. akt III CNP 40/06 i z dnia 23 marca 2006 r., sygn. akt IV CNP 23/06, www.sn.pl).

Tak rozumianego obowiązku skarżący nie spełnił. Powód miał świadomość tego, jak istotną okolicznością w niniejszej sprawie jest fakt zapłaty za bilet i odpłatność przelotu, ale mimo tego zaniechał w tym zakresie dowodzenia, co skutkuje tym, że zawinienia czy bezprawności nie można doszukiwać się w zaskarżonym orzeczeniu, a w braku należytej staranności procesowej powoda (wobec takiej świadomości, a wręcz rażącego niedbalstwa procesowego). Nie zasądzenie odszkodowania wynikało z postępowania powoda i to przyczynia się do braku związku między zaskarżonym orzeczeniem a doznaną szkodą.

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn na pewno nie mogłoby odnieść skutku. Skarżący powinien wykazać, że od zaskarżonego orzeczenia nie przysługuje środek prawny, przy pomocy którego mogłoby nastąpić wzruszenie zaskarżonego orzeczenia (postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2009 r., sygn. akt I CNP 108/08, www.sn.pl). Oznacza to obowiązek przeprowadzenia analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogłyby odnieść skutku. Skarżący musi „wykazać”, a więc nie „wskazać”, „przytoczyć”, czy „uwiarygodnić”, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wykazanie w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe polega na ujawnieniu i przedstawieniu tej okoliczności w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości oraz na dowiedzeniu jej istnienia i przekonującym uzasadnieniu (postanowienie SN z dnia 27 stycznia 2006 r., sygn. akt III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140). Omawiana przesłanka wymaga zarówno wykazania, że w momencie wniesienia skargi wzruszenie orzeczenia nie jest możliwe, a także, iż nie było to możliwe wcześniej (zob. postanowienia SN z dnia 23 marca 2018 r., sygn. akt II CNP 58/17, z dnia 7 listopada 2008 r., sygn. akt I CNP 79/08, www.sn.pl, z dnia 18 lipca 2007 r., sygn. akt II CNP 100/07, nie publ., z dnia 28 lutego 2006 r., sygn. akt I CNP 12/06, z dnia 28 października 2005 r., sygn. akt V CNP 24/05, z dnia 7 października 2005 r., sygn. akt V CNP 12/05, www.sn.pl). Skarżący powinien wykazać, że w ogóle nie mógł z jakichkolwiek środków prawnych skorzystać bez jego

winy, bo były formalnie niedopuszczalne (zob. postanowienia SN z dnia 7 listopada 2014 r., sygn. akt IV CNP 27/14, www.sn.pl, z dnia 20 grudnia 2011 r., sygn. akt III CNP 33/11, OSNC Zbiór Dodatkowy B/2013, poz. 26, z dnia 29 października 2007 r., sygn. akt II BP 50/07, niepubl.). Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną, ale także o skargę o wznowienie postępowania oraz o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie orzeczenia, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności (zob. postanowienie SN z dnia 24 lipca 2008 r., sygn. akt I CNP 50/08, www.sn.pl).

O ile skarżący wykazał niedopuszczalność skargi kasacyjnej, to jedynie ogólnikowo zasygnalizował brak podstaw do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, a tym samym jedynie w sposób lakoniczny tę okoliczność „wskazał”, a nie „wykazał”.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.